EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

البيوع المنهي عنها في الإسلام

al-Buyūʿ al-manhī ʿanhā fī al-Islām

VÂNZĂRILE INTERZISE ÎN ISLAM

Ṣāliḥ ibn Fawzān al-Fawzān

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Ṣāliḥ ibn Fawzān al-Fawzān

Vânzările interzise în Islam

البيوع المنهي عنها في الإسلام

al-Buyūʿ al-manhī ʿanhā fī al-Islām

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: البيوع المنهي عنها في الإسلام
Ediția I
Traducerea în limba română: Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project (https://tanzil.net), Uthmani 1.1, licență CC BY 3.0.
Ediția-sursă: Maktabat aṣ-Ṣafadī, ediția I, 1411 H / 1991, 31 de pagini. Prelegere ținută la Riad în Jumādā al-Ūlā 1411 H.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Prefața autorului 1
Vânzările interzise în Islam 2
1. Vânzarea și cumpărarea care abat de la adorare 7
2. Vânzarea mărfurilor interzise 12
3. Vânzarea instrumentelor de distracție și muzică 14
4. Vânzarea imaginilor 15
5. Vânzarea înregistrărilor cu cântece indecente 16
6. Vânzarea unui lucru pe care cumpărătorul îl va folosi la ceva interzis 16
7. Vânzarea unui lucru pe care omul nu îl are 17
8. Vânzarea de tip ʿīnah 18
9. Licitarea înșelătoare — najash 19
10. Vânzarea peste vânzarea fratelui său 20
11. Vânzările înșelătoare 21
Glosar 25
Bibliografie 26
Indice 27

Prefața autorului

بسم الله الرحمن الرحيم

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Lauda este a lui Allah, Stăpânul lumilor. Binecuvântarea și pacea fie asupra celui mai de seamă dintre trimiși, asupra familiei sale și a tuturor companionilor săi.

Aceasta este o scurtă scriere despre vânzările interzise, pentru ca musulmanul să se ferească de ele în negoțul său și câștigul lui să fie îngăduit, aducându-i folos de la Allah în viața de acum și în Viața de Apoi. Ea a fost, la început, o prelegere pe care am ținut-o în moscheea Alteței Sale, prințul moștenitor ʿAbd Allāh ibn ʿAbd al-ʿAzīz Āl Saʿūd, la Riad, în luna Jumādā al-Ūlā a anului 1411 H. Iată textul ei:

Vânzările interzise în Islam

البيوع المنهي عنها في الإسلام

Fraților, fără îndoială că vânzarea și negoțul sunt lucruri cerute. Allah Preaînaltul a poruncit căutarea mijloacelor de trai pe căile îngăduite în general și prin vânzare în special. Allah Preaînaltul spune:

﴿وَأَحَلَّ ٱللَّهُ ٱلْبَيْعَ وَحَرَّمَ ٱلرِّبَوٰاْ﴾

Allah a îngăduit vânzarea și a interzis camăta.
Coran 2:275

Iar Preaînaltul spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نُودِىَ لِلصَّلَوٰةِ مِن يَوْمِ ٱلْجُمُعَةِ فَٱسْعَوْاْ إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهِ وَذَرُواْ ٱلْبَيْعَ﴾

O, voi cei care credeți! Când se cheamă la rugăciune în ziua de vineri, grăbiți-vă către pomenirea lui Allah și lăsați vânzarea.
Coran 62:9

Până la cuvintele Preaînaltului:

﴿فَإِذَا قُضِيَتِ ٱلصَّلَوٰةُ فَٱنتَشِرُواْ فِى ٱلۡأَرۡضِ وَٱبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِ ٱللَّهِ وَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ﴾

Iar când rugăciunea s-a încheiat, răspândiți-vă pe pământ, căutați din harul lui Allah și pomeniți-L mult pe Allah, ca să izbândiți.

Coran 62:10

Allah Preaînaltul îi laudă pe robii Săi care îmbină căutarea mijloacelor de trai și vânzarea cu adorarea:

﴿فِى بُيُوتٍ أَذِنَ ٱللَّهُ أَن تُرۡفَعَ وَيُذۡكَرَ فِيهَا ٱسۡمُهُۥ يُسَبِّحُ لَهُۥ فِيهَا بِٱلۡغُدُوِّ وَٱلۡأَصَالِ رِجَالٌ لَّا تُلۡهِيهِمۡ تِجَٰرَةٌ وَلَا بَيۡعٌ عَن ذِكۡرِ ٱللَّهِ وَإِقَامِ ٱلصَّلَوٰةِ وَإِيتَآءِ ٱلزَّكَوٰةِ﴾

În case pe care Allah a îngăduit să fie înălțate și în care să fie pomenit Numele Său, Îi aduc slavă, dimineața și seara, bărbați pe care nici negoțul, nici vânzarea nu îi abat de la pomenirea lui Allah, de la împlinirea rugăciunii și de la darea zakātului.

Coran 24:36–37

În acest verset, Allah arată că printre însușirile musulmanilor se află faptul că vând și cumpără. Însă, când vine vremea rugăciunii și a adorării, ei lasă vânzarea și cumpărarea și se îndreaptă către rugăciune:

﴿لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَٰرَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ﴾

Pe care nici negoțul, nici vânzarea nu îi abat de la pomenirea lui Allah.

Coran 24:37

Allah a poruncit căutarea mijloacelor de trai alături de adorare. Preaînaltul spune:

﴿فَٱبْتَغُواْ عِندَ ٱللَّهِ ٱلرِّزْقَ وَٱعْبُدُوهُ وَٱشْكُرُواْ لَهُۥٓ ﷺ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾

Căutați, așadar, mijloacele de trai la Allah, adorați-L și mulțumiți-I! La El veți fi aduși înapoi.

Coran 29:17

Câștigul obținut prin vânzare, cumpărare și alte căi îngăduite este un lucru cerut de Lege, deoarece aduce mari foloase omului și societății. Vânzarea și cumpărarea sunt lăudate și cerute atât timp cât nu dăunează adorării și nu întârzie împlinirea rugăciunii în adunare, la moschee.

Profetul, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, spune:

التاجر الصدوق الأمين مع النبيين والصديقين
والشهداء والصالحين

Negustorul sincer și demn de încredere este alături de profeți, de cei statornici în adevăr, de martiri și de cei drepți.[1]

At-Tirmidhī

Adică negustorul care vinde și cumpără spunând adevărul va fi alături de aceștia în Ziua Învierii. Această treaptă măreață arată noblețea îndeletnicirii. El a fost întrebat care câștig este cel mai bun și a răspuns:

بيع مبرور وعمل الرجل بيده

O vânzare cinstită și munca omului cu mâinile sale.

Aḥmad și aṭ-Ṭabarānī

Tot el, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, a spus:

البيعان بالخيار ما لم يتفرقا فإن صدقا وبينا بورك لهما في
بيعهما، وإن كذبا وكتما محقت بركة بيعهما

Cei doi participanți la vânzare au dreptul de alegere câtă vreme nu s-au despărțit. Dacă spun adevărul și lămuresc lucrurile, vânzarea lor este binecuvântată. Dacă mint și ascund, binecuvântarea vânzării lor este nimicită.

Vânzarea însoțită de sinceritate și bună purtare este, așadar, unul dintre cele mai bune câștiguri. În schimb, vânzarea însoțită de minciună, înșelăciune, ascunderea defectelor și viclenie este unul dintre cele mai josnice câștiguri.

1 Relatat de at-Tirmidhī, care a spus: «Este un hadith bun (ḥasan).»

ومر رسول الله صلى الله عليه وسلم على المسلمين وهم
يتبايعون ويشترون في سوق المدينة فقال عليه الصلاة
والسلام يا معشر التجار فرفعوا إليه رؤوسهم ينظرون ماذا
يقول صلى الله عليه وسلم فقال لهم إن التجار يبعثون فجارا
إلا من اتقى الله وبر وصدق

Trimisul lui Allah, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, a trecut pe lângă musulmanii care vindeau și cumpărau în piața Medinei și a spus: «O, negustorilor!» Ei și-au ridicat capetele către el, așteptând să vadă ce avea să spună. El le-a spus: «Negustorii vor fi înviați ca nelegiuiți, în afară de cel care se teme de Allah, face binele și spune adevărul.»

At-Tirmidhī

Relatat de at-Tirmidhī, care a spus: *«Bun și autentic (ḥasan ṣaḥīḥ).»*

Profetul, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, s-a îndeletnicit cu negoțul la începutul vieții sale. Înainte de a fi trimis ca Profet, a plecat cu averea Khadījei, a vândut, a cumpărat și a obținut câștig.

La fel, companionii Trimisului lui Allah vindeau, cumpărau și făceau negoț. Printre ei se aflau oameni înstăriți care i-au sprijinit prin averea lor în lupta pe calea lui Allah, precum ʿUthmān ibn ʿAffān, care a înzestrat oastea din vremea greutăților, și ʿAbd ar-Raḥmān ibn ʿAwf, care îi ajuta pe musulmani cu bunuri în vreme de nevoie și în vremea luptei.

Abū Bakr aṣ-Ṣiddīq, Allah să fie mulțumit de el, vindea și cumpăra și își cheltuia averea pentru sprijinirea Islamului și a musulmanilor încă de când se afla la Mecca, înainte și după

emigrare. Dăruia foarte mult din ea pe calea lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț.

Căutarea mijloacelor de trai pe căi îngăduite, dintre care cele mai de seamă sunt vânzarea și cumpărarea, cuprinde, așadar, mult bine.

Însă vânzarea și cumpărarea trebuie să fie supuse regulilor Legii: musulmanul să se ferească de tranzacțiile interzise și de câștigurile josnice. Profetul, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, a interzis anumite feluri de vânzare din pricina câștigului necurat pe care îl cuprind, a răului făcut oamenilor și a însușirii pe nedrept a averilor lor. Dintre aceste vânzări sunt următoarele:

1. Vânzarea și cumpărarea care abat de la adorare

Aceasta înseamnă că ele ocupă timpul adorării: negustorul se îndeletnicește cu vânzarea și cumpărarea și întârzie rugăciunea în adunare, la moschee, până când pierde rugăciunea ori o parte din ea. Acest lucru este interzis.

Allah Preaînaltul spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نُودِىَ لِلصَّلَوٰةِ مِن يَوْمِ ٱلْجُمُعَةِ فَٱسْعَوْاْ إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهِ وَذَرُواْ ٱلْبَيْعَ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ فَإِذَا قُضِيَتِ ٱلصَّلَوٰةُ فَٱنتَشِرُواْ فِى ٱلْأَرْضِ وَٱبْتَغُواْ مِن فَضْلِ ٱللَّهِ وَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

O, voi cei care credeți! Când se cheamă la rugăciune în ziua de vineri, grăbiți-vă către pomenirea lui Allah și lăsați vânzarea! Aceasta este mai bine pentru voi, dacă ați ști. Iar când rugăciunea s-a încheiat, răspândiți-vă pe pământ, căutați din harul lui Allah și pomeniți-L mult pe Allah, ca să izbândiți.

Coran 62:9–10

Iar în celălalt verset Preaînaltul spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُلۡهِكُمۡ أَمۡوَٰلُكُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُكُمۡ عَن ذِكۡرِ ٱللَّهِۚ وَمَن يَفۡعَلۡ ذَٰلِكَ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ﴾

O, voi cei care credeți! Să nu vă abată averile voastre și nici copiii voștri de la pomenirea lui Allah! Cei care fac astfel sunt cei care pierd.

Coran 63:9

Luați aminte la cuvintele Preaînaltului:

﴿فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ﴾

Aceia sunt cei care pierd.

Coran 63:9

El i-a socotit pierzători chiar dacă sunt bogați, au strâns averi mari și au mulți copii. Averile și copiii lor nu îi despăgubesc pentru pomenirea lui Allah pe care au pierdut-o. Chiar dacă obțin câștig din negoțul și îndeletnicirile acestei lumi, ei pierd întru totul. Ar avea parte cu adevărat de câștig dacă ar uni cele două lucruri bune: căutarea mijloacelor de trai și adorarea. Să vândă și să cumpere la vremea vânzării și cumpărării, iar la vremea rugăciunii să fie prezenți la rugăciune. Astfel, vor fi unit binele acestei lumi cu binele Vieții de Apoi și vor fi împlinit porunca lui Allah Preaînaltul:

﴿فَٱبۡتَغُواْ عِندَ ٱللَّهِ ٱلرِّزۡقَ وَٱعۡبُدُوهُ﴾

Căutați, așadar, mijloacele de trai la Allah și adorați-L.

Coran 29:17

Și cuvintele Sale:

﴿فَإِذَا قُضِيَتِ ٱلصَّلَوٰةُ فَٱنتَشِرُواْ فِى ٱلْأَرْضِ وَٱبْتَغُواْ مِن فَضْلِ ٱللَّهِ﴾

Iar când rugăciunea s-a încheiat, răspândiți-vă pe pământ și căutați din harul lui Allah.

Coran 62:10

Există, așadar, două feluri de negoț: negoțul acestei lumi, cu averi și câștiguri, și negoțul pentru Viața de Apoi, prin fapte bune. Preaînaltul spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَٰرَةٍ تُنجِيكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتُجَٰهِدُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ وَمَسَٰكِنَ طَيِّبَةً فِى جَنَّٰتِ عَدْنٍ ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا ۖ نَصْرٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ ۗ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ﴾

O, voi cei care credeți! Să vă arăt un negoț care să vă izbăvească de o pedeapsă dureroasă? Să credeți în Allah și în Trimisul Său și să luptați pe calea lui Allah cu averile și cu sufletele voastre. Aceasta este mai bine pentru voi, dacă ați ști. El vă va ierta păcatele și vă va face să intrați în grădini pe sub care curg râuri și în locuințe bune, în grădinile Edenului. Aceasta este izbânda cea mare! Și încă un lucru pe care îl iubiți: ajutor de la Allah și o biruință apropiată. Dă-le vestea cea bună credincioșilor!

Coran 61:10–13

Acesta este negoțul măreț și aducător de câștig. Dacă i se adaugă negoțul îngăduit al acestei lumi, este un bine peste alt bine. Însă, dacă omul se mărginește la negoțul acestei lumi și lasă negoțul pentru Viața de Apoi, el pierde, după cum a spus Preaînaltul:

﴿فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ﴾

Aceia sunt cei care pierd.

Coran 63:9

Dacă omul se îndreaptă către adorare, rugăciune și pomenirea lui Allah, Slavă Lui, Preaînaltul, și împlinește ceea ce Allah i-a făcut obligatoriu, Allah îi deschide poarta mijloacelor de trai. Rugăciunea este o cauză a dobândirii lor. Preaînaltul spune:

﴿وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِٱلصَّلَوٰةِ وَٱصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۖ لَا نَسْـَٔلُكَ رِزْقًا ۖ نَّحْنُ نَرْزُقُكَ ۗ وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ﴾

Poruncește familiei tale rugăciunea și stăruie cu răbdare în împlinirea ei! Nu-ți cerem Noi hrană; Noi te hrănim. Iar sfârșitul bun este al evlaviei.

Coran 20:132

Rugăciunea despre care unii pretind că îi împiedică de la căutarea mijloacelor de trai, de la vânzare și cumpărare le deschide, dimpotrivă, poarta acestora, le aduce înlesnire și binecuvântare. Mijloacele de trai sunt în Mâna lui Allah. Dacă te îndrepți către pomenirea și adorarea Lui, El îți înlesnește lucrurile și îți deschide poarta mijloacelor de trai:

﴿وَٱللَّهُ خَيۡرُ ٱلرَّٰزِقِينَ﴾

Iar Allah este Cel mai bun dintre cei care dau hrană.
Coran 62:11

Descriindu-i pe robii Săi credincioși, Preaînaltul spune:

﴿فِي بُيُوتٍ أَذِنَ ٱللَّهُ أَن تُرۡفَعَ وَيُذۡكَرَ فِيهَا ٱسۡمُهُۥ يُسَبِّحُ لَهُۥ
فِيهَا بِٱلۡغُدُوِّ وَٱلۡأٓصَالِ رِجَالٞ لَّا تُلۡهِيهِمۡ تِجَٰرَةٞ وَلَا بَيۡعٌ عَن
ذِكۡرِ ٱللَّهِ وَإِقَامِ ٱلصَّلَوٰةِ وَإِيتَآءِ ٱلزَّكَوٰةِ يَخَافُونَ يَوۡمٗا تَتَقَلَّبُ
فِيهِ ٱلۡقُلُوبُ وَٱلۡأَبۡصَٰرُ﴾

În case pe care Allah a îngăduit să fie înălțate și în care să fie pomenit Numele Său, Îi aduc slavă, dimineața și seara, bărbați pe care nici negoțul, nici vânzarea nu îi abat de la pomenirea lui Allah, de la împlinirea rugăciunii și de la darea zakātului. Ei se tem de o Zi în care inimile și privirile se vor răscoli.
Coran 24:36–37

Unii dintre înaintași au spus, în tâlcuirea acestui verset: ei vindeau și cumpărau, dar, îndată ce unul dintre ei auzea chemarea la rugăciune, deși ținea cântarul în mână, îl lăsa jos și se îndrepta către rugăciune.

Așadar, după cum s-a arătat, dacă vânzarea și cumpărarea abat de la rugăciune, vânzarea este interzisă, nu este valabilă, iar câștigul este interzis și necurat.

2. Vânzarea mărfurilor interzise

Allah, Slavă Lui, Preaînaltul, când interzice un lucru, interzice și prețul lui. Prin urmare, este oprită vânzarea unui lucru pe care nu este îngăduit să îl vinzi:

نهى صلى الله عليه وسلم عن بيع الميتة والخمر
والخنزير والأصنام

El, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, a interzis vânzarea animalelor moarte fără înjunghiere rituală, a vinului, a porcului și a idolilor.

Cine vinde carne provenită de la animale care nu au fost sacrificate potrivit Legii a vândut carne de mortăciune și a dobândit un preț interzis.
La fel este vânzarea vinului, prin care sunt înțelese toate băuturile îmbătătoare, potrivit cuvintelor Profetului, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa:

كل مسكر خمر وكل خمر حرام

Orice lucru îmbătător este khamr și orice khamr este interzis.

Într-un hadith autentic sunt blestemate zece lucruri legate de vin:

إن الله لعن الخمر وعاصرها ومعتصرها وبائعها ومبتاعها
وشاربها وآكل ثمنها وحاملها والمحمولة إليه وساقيها

Allah a blestemat vinul, pe cel care îl stoarce, pe cel care cere să-i fie stors, pe vânzătorul lui, pe cumpărătorul lui, pe cel care îl bea, pe cel care consumă prețul lui, pe cel care îl transportă, pe cel căruia îi este transportat și pe cel care îl servește.

At-Tirmidhī și Ibn Mājah

Khamr înseamnă orice îmbată, fie că este numit vin, băutură spirtoasă, ʿaraq, nabīdh, whisky ori cu orice alt nume. Numele nu schimbă realitatea. În hadith s-a arătat:

أن قوما يسمون الخمر بغير اسمها في آخر الزمان ويشربونها

La sfârșitul vremurilor, unii oameni vor da vinului un alt nume și îl vor bea.

Cu atât mai mult și mai grav este să vinzi droguri, precum hașișul, opiul și celelalte droguri răspândite printre oameni în vremea noastră. Cine le vinde și le pune în circulație săvârșește un lucru interzis față de musulmani și față de întreaga lume, deoarece drogurile duc omenirea la pieire. Ele sunt o armă nimicitoare.

Cine vinde droguri, le pune în circulație ori îi ajută pe cei care le răspândesc intră în blestemul Trimisului lui Allah, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa. Prețul lor se numără printre cele mai necurate lucruri interzise și printre cele mai urâte câștiguri. Cel care le pune în circulație se face vrednic de pedeapsa cu moartea, deoarece este dintre cei care răspândesc stricăciunea pe pământ.

La fel este vânzarea tutunului și a qat-ului. Tutunul este necurat și dăunător; toate însușirile urâte se adună în el. Nu are folos în nicio privință, iar pagubele lui sunt foarte multe. Are unul

dintre cele mai neplăcute mirosuri și îi dă omului una dintre cele mai urâte înfățișări. Fumătorul este unul dintre cei mai apăsători oameni în preajma cărora să stai. Dacă se așază lângă tine ori călătorește alături de tine în mașină sau în avion, te supără prin mirosul și duhoarea lui. Cât de urât îi miroase gura și chiar răsuflarea când îți suflă în față! Cu atât mai rău este dacă fumează de față cu tine și îți trimite fumul în față.

Tutunul este, așadar, rău din toate punctele de vedere și nu are niciun folos. Fără îndoială, este interzis din mai multe pricini, nu numai dintr-una. El înseamnă risipirea banilor, pierderea timpului și vătămarea sănătății; urâțește fața, înnegrește buzele și murdărește dinții. Cât despre bolile pe care le provoacă, ele sunt multe.

Mulți oameni au fost încercați cu acest lucru și îl tratează cu ușurință. Unii, chiar dacă nu fumează și detestă tutunul, îl vând oamenilor pentru că doresc să dobândească bani pe orice cale. Nu știu că această vânzare le strică toate câștigurile: unii amestecă prețul lui cu încasările din negoțul lor și astfel le întinează, deoarece este un câștig necurat și o neascultare. Mijloacele de trai nu se cer de la Allah prin neascultare, ci prin ascultarea de El, Slavă Lui, Preaînaltul. Ceea ce Allah ți-a scris ca hrană va ajunge la tine atunci când îl cauți. Dacă Îl asculți pe Allah, El îți înlesnește lucrurile și îți binecuvântează averea.

3. Vânzarea instrumentelor de distracție și muzică

Sunt cuprinse toate felurile lor: instrumentele muzicale, lăuta, aparatele muzicale și toate instrumentele de distracție și muzică folosite în aceste scopuri, chiar dacă sunt numite cu alte nume, precum *«instrumente artistice»*. Musulmanului îi este interzis să vândă aceste instrumente și aparate. Ele trebuie distruse și nu trebuie să rămână în țările musulmanilor. Cum ar putea fi vândute și cum ar putea cineva să consume prețul acestor lucruri interzise?

4. Vânzarea imaginilor

فالنبي صلى الله عليه وسلم نهى عن بيع الأصنام

Profetul, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, a interzis vânzarea idolilor.

Prin idoli sunt înțelese imaginile, deoarece, la început, idolii nu erau decât imagini și statui. Fie că sunt statui ale unor cai, păsări, fiare, oameni ori ale oricărei ființe cu suflet, vânzarea imaginii ei este interzisă, iar prețul ei este interzis.

فقد لعن صلى الله عليه وسلم المصورين وأخبر أنهم أشد الناس عذابا يوم القيامة

El, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, i-a blestemat pe făuritorii de imagini și a spus că ei vor avea parte de cea mai aspră pedeapsă dintre oameni în Ziua Învierii.

La fel, nu este îngăduită vânzarea revistelor ilustrate, mai ales dacă ele cuprind imagini indecente. Pe lângă faptul că sunt imagini interzise, ele aduc ispită și îndeamnă la stricăciune. Când omul privește imaginea unei fete frumoase care și-a arătat unele dintre farmece sau și-a dezgolit o parte a trupului, de cele mai multe ori i se stârnește pofta. Această poftă îl poate împinge la desfrânare și la fărădelege. Tocmai aceasta doresc diavolii dintre oameni și dintre jinni prin răspândirea și vânzarea acestor imagini.

Cu atât mai mult este interzisă vânzarea filmelor indecente, în special a casetelor video care au năvălit în societățile musulmane, în casele lor: filme în care sunt arătate imagini cu femei dezbrăcate, fărădelegi murdare și desfrânare. Aceste imagini îi ispitesc pe femei și pe tineri și sădesc în ei dragostea pentru desfrânare. Nu este îngăduită vânzarea unor asemenea filme

indecente; dimpotrivă, musulmanii trebuie să le împiedice, să le distrugă și să le îndepărteze din mijlocul comunității musulmane. Cine deschide un magazin pentru vânzarea unor asemenea casete video deschide un loc al neascultării de Allah. Dobândește bani interziși și un câștig necurat, fie că îi consumă, fie că îi cheltuiește pentru familia sa. Mai mult, deschide un loc al ispitei și un adăpost al diavolului.

5. Vânzarea înregistrărilor cu cântece indecente

Sunt oprite și casetele pe care au fost înregistrate cântece indecente, cu vocile cântăreților și cântărețelor, însoțite de muzică și cuprinzând iubire pătimașă, pasiune și vorbe de dragoste despre femei. Este interzisă ascultarea, înregistrarea și vânzarea acestor cântece. Prețul lor este un câștig interzis și necurat, pe care Trimisul lui Allah, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, l-a oprit cu cea mai mare asprime. Ele răspândesc stricăciunea și josnicia, corup moravurile și aduc răul în casele musulmanilor.

6. Vânzarea unui lucru pe care cumpărătorul îl va folosi la ceva interzis

Dacă vânzătorul știe că omul va folosi bunul vândut la ceva interzis, această vânzare este interzisă și nu este valabilă, deoarece înseamnă ajutor la păcat și agresiune. Allah spune:

﴿وَتَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡبِرِّ وَٱلتَّقۡوَىٰۖ وَلَا تَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡإِثۡمِ وَٱلۡعُدۡوَٰنِ﴾

Ajutați-vă unii pe alții în bine și evlavie și nu vă ajutați în păcat și agresiune.

Coran 5:2

De pildă, cineva cumpără struguri ca să facă vin din ei sau curmale ca să facă vin din ele; ori cumpără arme cu care să ucidă musulmani. La fel este vânzarea armelor tâlharilor, răzvrătiților

ori celor care răspândesc stricăciunea. Tot astfel, nu este îngăduit să vinzi marfa cuiva care o va folosi ca ajutor pentru ceea ce Allah a interzis ori o va întrebuința la ceva interzis, dacă știi aceasta sau ai motive temeinice să o socotești probabilă.

7. Vânzarea unui lucru pe care omul nu îl are

De exemplu, cumpărătorul vine la negustor și îi cere o anumită marfă, pe care acesta nu o are. Cei doi încheie contractul și se învoiesc asupra prețului, plătibil pe loc sau amânat, deși marfa încă nu este în proprietatea negustorului ori a vânzătorului. Apoi negustorul merge, cumpără marfa și o predă cumpărătorului, după ce au stabilit deja prețul, au încheiat contractul și au hotărât plata pe loc sau amânată. O astfel de vânzare este interzisă. De ce? Pentru că a vândut ceea ce nu are. Dacă este vorba despre o marfă anume, a vândut-o înainte de a o deține. Dacă marfa nu este individualizată, iar prețul este amânat, a vândut o datorie în schimbul altei datorii.

Trimisul lui Allah, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, a interzis aceasta:

حينما جاء إلى النبي صلى الله عليه وسلم حكيم ابن حزام رضي الله عنه فقال يا رسول الله الرجل يأتيني ويطلب مني البيع وليس عندي ثم أذهب إلى السوق وأشتريه له فقال صلى الله عليه وسلم لا تبع ما ليس عندك

Când Ḥakīm ibn Ḥizām, Allah să fie mulțumit de el, a venit la Profet, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, i-a spus: «O, Trimis al lui Allah! Un om vine la mine și îmi cere să-i vând ceva pe care nu îl am, iar eu merg apoi în piață și îl cumpăr pentru el.» El, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, a spus: «Nu vinde ceea ce nu ai!»

Acesta este un text hotărâtor. Nu este îngăduit ca omul să vândă un bun individualizat decât dacă îl are în proprietate înainte de contract, fie că îl vinde cu plata pe loc, fie că îl vinde cu plata amânată.

Nu este îngăduită tratarea cu ușurință a acestui lucru. Cine dorește să vândă oamenilor să aducă mărfurile în magazinul, prăvălia, depozitul, salonul său de automobile ori în librăria sa. Să le aibă pregătite, iar când vin cei care doresc să cumpere să le vândă cu plata pe loc sau amânată.

Dacă se spune: *«Nu este aceasta vânzarea unui bun descris, datorat de vânzător, căreia i se aplică regulile contractului salam?»*, răspundem: în salam este obligatorie încasarea prețului în ședința de încheiere a contractului. În forma de vânzare amintită aici, prețul este amânat. Ea ar fi, așadar, vânzarea unei datorii în schimbul altei datorii, despre interzicerea căreia există consens.

8. Vânzarea de tip ʿīnah

Ce este vânzarea de tip ʿīnah? Înseamnă să vinzi cuiva o marfă cu plata amânată, apoi să o cumperi înapoi de la el, cu plata pe loc, la un preț mai mic decât prețul amânat pe care i l-ai cerut. Când ajunge la scadență, îi ceri întreaga sumă amânată. Aceasta este vânzarea de tip ʿīnah, numită astfel deoarece însuși bunul vândut s-a întors la proprietarul lui. Este interzisă, fiind o stratagemă pentru camătă: este ca și cum ai fi vândut bani plătiți pe loc în schimbul unei sume mai mari, plătibile mai târziu, iar marfa ar fi fost numai o stratagemă și un mijloc de a ajunge la camătă.

Dacă i-ai vândut cuiva o marfă pe credit, datoria ta este să îl lași să o vândă altcuiva sau să dispună de ea cum dorește. Dacă vrea, o păstrează; dacă vrea, o vinde altcuiva, atunci când are nevoie de prețul ei.

إذا تبايعتم بالعينة وأخذتم أذناب البقر ورضيتم بالزرع

سلط الله عليكم ذلا لا ينزعه عنكم حتى ترجعوا إلى دينكم

Când veți face vânzări de tip ʿīnah, vă veți ține de cozile vacilor și vă veți mulțumi cu agricultura, Allah va trimite asupra voastră o umilință pe care nu o va îndepărta până când nu vă veți întoarce la religia voastră.

Abū Dāwūd

Relatat de Abū Dāwūd; relatarea are și alte mărturii care o sprijină.

9. Licitarea înșelătoare — najash

Ce înseamnă najash? Marfa este scoasă la licitație, apoi vine cineva și ridică prețul fără să dorească să o cumpere. Vrea numai să mărească prețul pentru clienți și să îl amăgească pe cumpărător, fie că s-a înțeles cu vânzătorul, fie că nu s-a înțeles cu el. Cine oferă un preț fără să dorească marfa, numai ca să-l mărească pentru clienți, este cel care săvârșește najash și încalcă interdicția Trimisului, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa. Fapta lui este interzisă. El a spus:

ولا تناجشوا

Nu ridicați prețurile în mod înșelător unii împotriva altora!

Cine nu dorește marfa și nu vrea să o cumpere să nu intervină și să nu liciteze. Să-i lase pe clienții care o doresc să liciteze pentru ea.

Uneori, cineva vrea să-i facă un bine vânzătorului și, din milă pentru el, ridică prețul mărfii, socotind că astfel îl ajută. Alteori, vânzătorul se înțelege cu un grup de prieteni să ridice prețul, pentru ca oamenii să liciteze și mai mult peste ei. Acesta este najash și este interzis, deoarece înseamnă amăgirea musulmanilor și consumarea pe nedrept a averii lor.

Juriștii au arătat că tot najash este și ca vânzătorul să spună mințind: *«Am cumpărat această marfă cu atât»*, pentru a-l înșela pe cumpărător și a-l face să o cumpere la un preț ridicat.

Ori vânzătorul spune: *«Mi s-a oferit pentru marfa aceasta suma cutare»*, *«Mi s-a plătit suma cutare»* sau *«S-a licitat până la atât»*, mințind pentru a-i amăgi pe clienți să ofere mai mult decât prețul închipuit pe care îl pretinde. Și aceasta este o formă de najash oprită de Trimisul lui Allah, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa. Ea este trădare, amăgire a musulmanilor, minciună și înșelare, pentru care va da socoteală înaintea lui Allah.

Datoria negustorului este să arate adevărul. Dacă un cumpărător îl întreabă cu cât a cumpărat marfa, să îi spună adevărul, nu să mintă că i s-a oferit un anumit preț. Tot aici intră înțelegerea dintre oamenii unei piețe ori dintre proprietarii prăvăliilor de a nu licita unii împotriva altora când este adusă o marfă, pentru a-l sili pe cel care a adus-o să o vândă ieftin și pentru a o împărți apoi între ei. Aceasta este interzisă, fiind o formă de najash și de consumare pe nedrept a averilor oamenilor.

10. Vânzarea peste vânzarea fratelui său

Profetul, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, a spus:

ولا يبع بعضكم على بيع بعض

Să nu vândă unii dintre voi peste vânzarea altora.

Cum se întâmplă aceasta? De pildă, un om dorește o marfă și o cumpără de la un negustor, care îi lasă dreptul de a alege vreme de două zile, trei zile ori mai mult. Nu este îngăduit ca un alt negustor să intervină și să-i spună cumpărătorului: *«Lasă marfa aceasta și îți dau eu una la fel sau mai bună, mai ieftin.»* Acest lucru este interzis, fiind o vânzare peste vânzarea fratelui său.

Câtă vreme primul i-a vândut și i-a dat un răgaz de alegere, lasă-l să chibzuiască și nu interveni. Dacă vrea, păstrează marfa; dacă vrea, desface contractul. Dacă desface contractul din proprie voință, nu există opreliște să-i vinzi tu.

Și cumpărarea peste cumpărarea fratelui său este interzisă. De pildă, un musulman cumpără o marfă de la un negustor cu un anumit preț și îi lasă acestuia un răgaz de alegere. Nu este îngăduit ca altcineva să intervină, să meargă la negustor ori la vânzător și să-i spună: *«Eu cumpăr marfa de la tine cu un preț mai mare decât cel oferit de cutare.»* Aceste tranzacții îi vatămă pe musulmani, le încalcă drepturile și le aţâţă inimile unii împotriva altora. Dacă un musulman află că ai intervenit în tranzacția lui și i-ai stricat-o, va simți față de tine ură, pizmă și dușmănie. Poate chiar se va ruga împotriva ta, pentru că l-ai nedreptățit. Allah spune:

﴿وَتَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡبِرِّ وَٱلتَّقۡوَىٰۖ وَلَا تَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡإِثۡمِ وَٱلۡعُدۡوَٰنِ﴾

Ajutați-vă unii pe alții în bine și evlavie și nu vă ajutați în păcat și agresiune.

Coran 5:2

11. Vânzările înșelătoare

Înseamnă să-l amăgești pe fratele tău musulman vânzându-i o marfă cu defecte pe care le cunoști, fără să i le arăți. Această vânzare nu este îngăduită; ea înseamnă amăgire, ascunderea defectelor și înșelăciune.

Vânzătorul trebuie să arate aceste defecte și să-l înștiințeze pe cumpărător despre ele. Dacă nu îl înștiințează, aceasta este amăgirea și ascunderea defectelor pe care Trimisul lui Allah, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, le-a oprit prin cuvintele:

البيعان بالخيار ما لم يتفرقا فإن صدقا وبينا بورك لهما في بيعهما، وإن كذبا وكتما محقت بركة بيعهما

Cei doi participanți la vânzare au dreptul de alegere câtă vreme nu s-au despărțit. Dacă spun adevărul și lămuresc lucrurile, vânzarea lor este binecuvântată. Dacă mint și ascund, binecuvântarea vânzării lor este nimicită.

O, robi ai lui Allah, datoria noastră este să fim sinceri. Trimisul lui Allah, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, a spus:

الدين النصيحة الدين النصيحة الدين النصيحة قلنا لمن يا رسول الله قال لله ولكتابه ولرسوله ولأئمة المسلمين وعامتهم

«Religia este sinceritate. Religia este sinceritate. Religia este sinceritate.» Am întrebat: «Față de cine, o, Trimis al lui Allah?» El a spus: «Față de Allah, de Cartea Sa, de Trimisul Său, de conducătorii musulmanilor și de oamenii de rând dintre ei.»

Musulmanul trebuie, așadar, să fie sincer. Cuvântul naṣīḥ vine de la ideea de lucru curat: naṣḥ înseamnă lipsa înșelăciunii. Se spune *«lapte naṣīḥ»*, adică lapte curat, fără amestec care să-l falsifice.

وقد مر رسول الله صلى الله عليه وسلم على بائع طعام في السوق عنده صبرة من طعام أي كوم من طعام فأدخل

النبي صلى الله عليه وسلم يده الشريفة في الطعام فوجد بللا
في أسفله وقال ما هذا يا صاحب الطعام قال أصابته
السماء يا رسول الله أي أصابه المطر قال أفلا جعلته
ظاهرا حتى يراه الناس من غشنا فليس منا

Trimisul lui Allah, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, a trecut pe lângă un vânzător de alimente din piață care avea o grămadă de hrană. Profetul, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra sa, și-a vârât mâna sa nobilă în ea și a găsit umezeală dedesubt. A spus: «Ce este aceasta, vânzătorule?» Omul a răspuns: «A fost atinsă de ploaie, o, Trimis al lui Allah.» Adică o udase ploaia. El a spus: «De ce nu ai pus-o la vedere, ca să o vadă oamenii? Cine ne înșală nu este dintre noi.»

Acest hadith nobil este una dintre regulile tranzacțiilor comerciale dintre musulmani. Musulmanul nu trebuie să ascundă defectele. Dacă există un defect, să îl arate, ca să îl vadă cumpărătorul și să fie în cunoștință de cauză. Acesta să ia marfa la prețul potrivit acelui defect, nu la prețul unei mărfi fără defecte. Altfel, ar fi o înșelăciune, o amăgire și o trădare, după cuvintele sale, pacea fie asupra sa:

أفلا جعلته ظاهرا حتى يراه الناس من غشنا فليس منا

De ce nu ai pus-o la vedere, ca să o vadă oamenii? Cine ne înșală nu este dintre noi.

Câtă înșelăciune vedeți astăzi, o, robi ai lui Allah! Unii pun marfa cu defecte la fundul vasului ori al lăzii și o așază pe cea bună deasupra, fie că sunt legume, fie că sunt alimente. O fac dinadins: pun lucrul cu defecte dedesubt, iar pe cel bun deasupra. Aceasta este o trădare săvârșită cu bună știință.

نسأل الله عز وجل لنا ولكم العفو والعافية والسلامة وأن يجعل رزقنا حلالا وأن يجعل مكسبنا حلالا وأن يرزقنا من واسع فضله

Îi cerem lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, pentru noi și pentru voi, iertare, sănătate și ferire de rău. Îi cerem să ne facă hrana îngăduită, să ne facă câștigul îngăduit și să ne dăruiască din belșugul harului Său.

اللهم أغننا بحلالك عن حرامك وبفضلك عمن سواك

واغفر لنا وارحمنا وتب علينا إنك أنت التواب الرحيم

وصلى الله على نبينا محمد وآله وصحبه وسلم

O, Allah, fă să ne fie de ajuns ceea ce ai îngăduit, ferindu-ne de ceea ce ai interzis, și prin harul Tău fă-ne să nu avem nevoie de altcineva în afară de Tine! Iartă-ne, ai milă de noi și primește-ne căința! Tu ești Primitorul căinței, Cel Îndurător. Binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra Profetului nostru Muḥammad, asupra familiei și companionilor săi.

Glosar

ʿīnah العينة

Vânzarea unui bun cu plata amânată, urmată de cumpărarea lui înapoi de către primul vânzător cu plata pe loc, la un preț mai mic.

najash النجش

Ridicarea prețului fără intenția de a cumpăra, pentru a-i amăgi pe cumpărători; autorul include și pretențiile mincinoase despre preț și înțelegerile de licitare descrise în text.

salam السلم

Contract de vânzare a unui bun descris și datorat de vânzător; textul precizează că prețul trebuie încasat la încheierea contractului.

khamr الخمر

Orice lucru îmbătător, indiferent de numele sub care este vândut.

naṣīḥah النصيحة

Sinceritate și loialitate; în explicația autorului, lipsa înșelăciunii, ilustrată prin comparația cu laptele curat.

qat القات

Planta de mestecat menționată de autor alături de tutun în discuția despre vânzarea mărfurilor interzise.

Bibliografie

1. Ṣāliḥ ibn Fawzān al-Fawzān, البيوع المنهي عنها في الإسلام (Vânzările interzise în Islam), Maktabat aṣ-Ṣafadī, ediția I, 1411 H / 1991.

2. Coranul. Versetele și fragmentele citate în text.

3. At-Tirmidhī. Relatările citate de autor, inclusiv hadithul despre negustorul sincer și demn de încredere.

4. Abū Dāwūd. Relatarea citată despre vânzarea de tip ʿīnah.

5. Ibn Mājah. Relatarea citată despre blestemarea vinului și a celor implicați în producerea și răspândirea lui.

Indice

adorare 4, 7, 10
binecuvântare 1, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 22, 23, 24
cămătă 2, 18
câștig 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 24
defecte 5, 21, 22, 23
droguri 13
imagini 15
najash 19, 20
rugăciune 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12
salam 18
sinceritate 5, 22
tutun 13, 14
ʿīnah 18, 19

Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid.

NEGOȚUL ÎN ISLAM

Un câștig curat

Reguli pentru un negoț cinstit și îngăduit.

Șāliḥ al-Fawzān explică unsprezece feluri de vânzare interzisă și arată de ce sinceritatea, lămurirea defectelor și respectarea drepturilor celorlalți sunt esențiale în negoț.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro